

פתח דבר

ידוע לכל גודל היוקר של תקופה בין הומניטים אצל תלמידי החתמים, שמתאפשר להם לנצל את הזמן החופשי (הפרטיו שלהם) להוסיף בהפעלת המעינות ולימוד תורה הנלה והנטהר כדי חשכת בהם בלי הגבלות מבית ומהירות. אמנים בו בשעה יכול ל��ות שהעבודה נתקנית ונדרש יותר אתעדלית כדי לעמוד בנסיבות, וכפי שכ"ק אדמור' נשיא דורנו הגיב כמה פעמים על זה שסוגרים היבתי ספר בחודשי הקיץ, וועובים הילדים לא עסק, ודבריו בתווועות י"ב תמו תשכ"ז: "וואס חופש? ס'אייז דארך חופש כדי עס זאל וואקסן אלץ אידיש קינד. און ווי אוזי קאן אידיש קינד וואקסן, בשעת ער ואקסט צוחמען מיט תורה און מיט מצוות, מיט אידשקייט. און דאס אייז א זיך וואס ער וועט און גאס ניט טרעפען, דאס דארך קומען ע"י לימוד - דורך דערויף וואס מען וועט אים אוזי מהן זיין".

אי ליאת, בעומדנו בתחום חודש ניסן - חודש הגאולה, ובפרט בסמיכותו ליום הבahir י"א העשתי עשר יום נשיא לבני אשר - והוא יתן מעדי מלך, يوم הולדת הצ"ז של כ"ק אדמור' (וראה ספר השיחות תשנ"ב עמ' 350 העירה 55), ולאחר ימי בין הומניטים הנ"ל הננו מגשים לפני תלמידי החתמים קונטרס "צדקה לדרכך" חוברת א' [ז] להשביע רעבונם בדברי חסידות ונקדות התקשרות באופן ד"מארש שמנה לחמו", לайлנא דחיי הוא כ"ק אדמור'.

הكونטרס מכיל ז' שערים: א) דבר מלכות - קטע ממאמר י"ב תמו תשל"ז המבואר פרק צ"ח שבתהיילים - שע"פ המנהג לומר בכ"י פרק תהילים המתאים למספר שנותיו וכן הפרק של כ"ק אדמור' - מתחילה לומר ביום י"א ניסן הבעל"ט. ב) מדור "סיפוריים", בו נכלל כמה סיפורים של בלבד עצם תוכנם יש בהם ג"כ עזה והדרך וכו' (זוatta למודע: שהסיפורים נלקטו מכמה מקומות ולא אחירות כלל ובכל!). ג) "בין הומניטים" - ליקוט שיחות ומכתבים מרבותינו נשיאינו אוזות זמן זה (בלתי מוגה). ד) מענות חדש - ליקוט מענות מכ"ק אדמור' השיכים לתלמידי החתמים ועל נושאים אחרים. ה) יומניהם מתקופת תג הפ██ בשנים תשל"ד - תשל"ח. ו) העתק מכמה מכתבים וכתיק. ז) כמה תמונות נדירות מתקופות שונות. ולהעיר שרוב החומר המתפרסם כאן טרם ראו את אור הדפוס.

וכאן המקום להודות לכל המסייעים בהוצאה לאור של קונטרס זה ובמיוחד להרחה"ח ר' ליפא שמואל שיחי' ברענエン על שהואיל למסור לנו את יומנו הפרט, ולהרחה"ח ר' אברהם יוסף שיחי' יפה, וכן לכל הת' שעמלו בההויל.

ויה"ר שעוד בימים אלו, תחילת חודש הגאולה נוכה לקיום הייעוד 'כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות' בהתגלות מלכנו משיחינו ומלך ביפוי תחזנה עיניך', בגאולה האמיתית והשלימה תיכף ומידי' ממ"ש, ולא עיבנן אפילו כהרף עין.

התלמידים השלוחים

ער"ח ניסן ה'תשנ"ט
ישיבת ליובאויטש מנשטור
אנגליה

כתובת המערכת:

He'oros Hatmimim V'Anash
62 Singleton Road
Salford M7 4LU ◆ Manchester U.K.
Tel/Fax: (44 - 161) 795 - 2626

י"א ניסן תשנ"ט

מוזמור שירו להו' שיר חדש (תהלים זח, א)

זהו (מה שע"י גודל הצמאן שע"י היורידה נמשך גילוי המשיח) ג"כ מ"ש אוור זרוע לזריק ולישרי לב שמחה [וזהו פסוק בתהילים אפיטל צ"ז, שהיום (יב' בתומו) הוא סיום שנת ה'צ"ז ל'ק מ"ח אדרמ"ר] וממשך לאח"ז מזמור שירו להו' שיר חדש [וזהו פסוק מה Kapoorיטל השיך לשנת ה'צ"ח (המחייב בו ביהם)]. והענן הוא, דינה א' הפירושים במ"ש זריך הוא דקה"ה זריך של עולם, אוור זרוע לזריק היינו שהקב"ה זרוע את האור ע"י הבאים ישרש יעקב. דינה וריעה זו היא זריעת התורה והמצוות, דבחיותן (התומ"ץ) למעלה ההן בבחינת אורה, כמ"ש כי נר מצוה תורה אוור, ואח"כ הנה נמשכות וידותם למטה בטראד פרודא ועלמא דחשובא, דזהו ע"ז הזרעה, זריעה זו היא בכדי שע"י יה' אח"כ ציון ופרח ישראל. ובדוגמא לבמו שהוא בזרעה כפשטה, שכדי שתה' הצמיחה צריך להכנים ולנטוע הנרעין (הזרע) באرض, שע"ז תרכב ותתבטל הנרעין ואו אף ל' הצמיחה, הנה עד'ז הוא בהצמיחה דציצין ופרח ישראל ומלאו פני תבל תנווה שבאה ע"ז הזרעה (הביטול והריקבן - דוגמת צמאן הנ"ל שמצד היורידה) כמבואר בארוכה בהדרושים עה"כ הבאים ישרש יעקב. והנה, ע"ז (הצמיחה שע"ז אוור זרוע לזריק) געשה (כהמשך הכתוב) ולישרי לב שמחה, שנעשה במאמר זרים ללבם ברשותם, ועובדים ה' בשמחה ובטוב לבב, עד שמנתק שיהי ישבו ישרים את פנק, שנמשך בחינת פנק עצמה שלמעלה מהאור (אוור זרוע), כמבואר ג"כ (בקיצור עכ"פ) ברשימות כ"ק אדרמ"ר ה'צ"ז עה"כ אוור זרוע לזריק. וכל זה נמשך באופן דשמה טוב לבב, ושמחה פורץ גדר, שביותו עוד נשמה בוגוף בעווה ע"ז הגשמי הנה פורץ גדרו של עולם, עד שקיים מש"ג ונשח חורש בקצרה וזרק ענבים במושך הזרע, וכדרוו"ל במסכת תענית באופן החירישה והקצירה לע"ל, דהיות שהעולם יה' או בשלימתו תה' הזרעה ביחד עם הקצירה, ועד'ז אדו"ל עתודה אשה שתלד בכל יום (ולא יצטרכו לחוכות תשעה חורשים), כמבואר הענן בוה בהדרושים עד לבמו שהוא כפשטו, שהלקלבל שכרכם יה' תיקף מיד לאחר הלעשותם.

ועפ"ז יבן המשך הכתוב, שלאחר אמרו אוור זרוע לזריק ולישרי לב שמחה הנה ממשך אה"ז מזמור שירו לה' שירו לה' שיר חדש גו'. והענן הוא, שהנה שיר חדש קאי על השיר דהганולה העתודה, כראיה בתוספות בפסחים מהמקילתא, ואומרים עלייו שהוא שיר חדש, להוות שבגאולה העתודה יה' חדש שלא היה בהגאולה (והשירות) שלפנ'ז, והוא, שהה' גאולה שאין אחריה גלות, להוות שאו יה' גמר הבירורים, ועד שקיים מ"ש ואת רוח הטומאה עבריר מן הארץ. וזהו ההמשך למ"ש לפנ'ז אוור זרוע לזריק ולישרי לב שמחה, דמה שزرיכו של עולם זרוע האור בישראל, עמוק כלום זרים, עליהם נאמר כי היה ארץ חfine, הנה זה הביא שיהי ולישרי לב שמחה, דשמה פורץ גדר עד ש(מביא וממשך) ושמחה עולם על ראשם בביית משה צדקו (שעו"ג שירו לה' שיר חדש).

זהו ג"כ הענן המבואר בתניא ח' בשער היחוד והאמונה על מאדו"ל שhaft עמו מרת הרחמים דהינו התגלות אלוקות על ידי זרים ואותות ומופתים שבתורה. ואח"כ הנה זרים ממשיכים התגלות אלוקות זו (שע"י אותן ומופתים) גם בכל העולם כלו, עד ש(כמו שאומר הכתוב לאחר אמרו שירו לה' שיר חדש) לעני הגרים גלה זרquito גנו' וראו כל אפסי ארץ גנו'. דבכתה והקדמת הגילויים דלעתהן ה'ז ע"ז מעשינו עבדותינו כל זמן גנות, וע"ז שבגנות גנופא ישנה גאולת נשייא שבדורו, דהנשיא הוא הכל, ואח"כ ממשיכים עני גאנולה זו במעשה בפועל ע"ז הפעצת תורה ומצוות' במיזוח, עד שיפצטו מעינוחך חנזה, הנה ע"ז נמשך מיד דקאתה מרד א מלכא משיחא, בשעתה חדא וברגעא חדא, בנאלה האמיתית והשלימה בעגלא דידן מיש.

(ممאמד ד"ה ברוך הגומל לחיברים טובות י"ב תמוז ה'תשל"ז)

סְלִפְרוֹדֶס

הפעם הראשונה בהיסטורי של המוסדות שלו * הרב תמיד זכר * גם אתה רוצה לעזוב אותה? * שידוכים על חשבון שמירת הסדרים * הילדים הם לא קרבן פפה * לא לעזוב את ביהם"ק * צריך סיבה כדי שיהי' נאה * לימוד נגלה וחטויות * בשירות המאכליים * פירסום - דוקא בערב שבת * בדיקת תפילין כהכלתה * יחליט מתי יהיה בכוון המערבי * פירסום בעיתונות * כבר הרבה זמן שאין מהփש את המספר הזה? * כוחה של הדלקת נרות שבת! * לדרוש יותר טמה שצරיך * דוגמא חי' * חביבת תלמידי השלוחים * מלך על האוכל * אותן בספר התורה עברו אברהם אבינו * קביעות בשיעורי תניא בישיבה * איך בין איז' מסכים מיט איהם * להמשיך להדפים بعد מצה שלימה

את השליחות והרב אמר לו "איך האב אוזי וויניק שלוחים דו וועסט מיר אויכעט אפלאון!" יש לי כי' קצת שלוחים וגם אתה רוצה לעזוב אותה!).

שידוכים על חשבון שמירת הסדרים

פעם הרב הי' הולך כל לילה מאוחר לאאל ב- 577 לבזוק מיום הבחרנים שנשארו ללימוד ובכל פעם הי' נשאר בחור אחד, ולילה אחד הרב הגיע והוא לא הי' שם ולמחרת שאל אותו הרב אםפה הי' אטמול? וענה שהי' עסוק בענייני שידוכים וכיו' ענה לו הרב שלא יעשה איז' על חשבון הזמן של הסדרים!

הילדים הם לא קרבן פפה

אשה א' התלוננה בדורלים לפניו הרב שילדים שלא לא עוזרים לה להכנות לחג הפסח מכיוון שעוסקים כל היום בממצאים והרב ענה לה נישט אלע שמרן איז' חמץ, און דינגע קינדרער זייןען ניט די קרבן פסח [שלא כל הלכלוך זה חמץ והילדים הם לא קרבן פסח!]

מהחדר וביקשה מהרבנית לבוא, וגם כשרה רבנית הגיעה לא שם לב אליו ושלחו מישחו לקרא להרב והוא בא מיד, גם לו הרב הריי' לא הקשיב, הרב הקשיב למה שהרב הי' מליל ושם עשה זהה עבעור כמה דקות הגיע הזמן הקבוע שבו נתנו את הזורקה, נתנו להרב את הזורקה והכל הי' בסדר ולא דיברו אותו על מה שקרה בכלל.

לאחר זמן הגיע טעלעגרטן מכמה חסידים שכתחבו שהי' צריכים לעבור את הגבול מאיזה מדינה מצד אחד לצד שני, וזה הי' מאד קשה ומסוכן, וב"ה עברו בשלום.

לאחמי' עשו חשבון שבאותו הזמן שהרב הי' הריי' אמר "או ישיר" הם עברו את הגבול בשלום. סיים הרב שמו רואים שלא צריך להזכיר להרב הי' כלום על החסידים מכיוון שהוא חושב על החסידים גם בלי שיבקשו ממנו.

גם אתה רוצה לעזוב אותה?

פעם הי' שליח בשניהם הראשונות שהי' לו חוכות גדולים וקשיים מרובים והוא רצה לעזוב

הפעם הראשונה בhistori של המוסדות שלוי

בחשי'ל ביחסות הראה כ"ק אדמור' לעסקן א' איזה ספר בכדי להדפס, ושאל אותו הרב האם יש לו מספיק כסף בשבייל זה, ענה לו שיש להם רווח מ"קאנועגענען" שהי' לפנ'ז. הרב רעד תוך כדי צחוק ודמעות יודדות מעיניו הק', והחיך חיק' רוחב ואמר לו הרב שהו הפעם הראשונה בהיסטוריה של המוסדות שלי שפוייקט הי' לו רווחים!

הרב תמיד זכר

בעת שהותו של כ"ק אדמור' בפאריז בשנת תש"ז ביקש ממנו Ai מהחסידים שיוציאו אותו אצל הרב הי' הריי' בכדי שלא ישכחנו [ח'ין], וענה לו הרב: פעם קרה סיפורו שאחת מה挨יות שהי' מגיעים בכל יום تحت להרב (ריי'צ) זריקה, באח פעם אחת מוקדם מהרגיל, היא דפקה על הדלת ואף אחד לא ענה, ולאחר כמה דקות נכנסה לחדר וראתה את הרב הי' הריי' יושב וממלמל לעצמו ולא מתיחס אליו בכלל, והוא לא ידעה מה זה ורצה

פרסום דוקא - בעבר שבת

פרסום בעיתונות

כשם ב. נסע לשילוחות המל"ח פרסם בעיתונות שהוא מליאבוואויטש וישהה בעיר כ-3 שבועות עד יומם מסויים. כשהיה בשדה החופפה לנסוע חזרה פתאום באה אליו אשה עם ספר חסידות וסיפורה כי בעלה הי' חייל בפולין ומצא שם ספר זה, הם שאלו את הרוב איזה ספר זה והוא ענה של חסידות חב"ד, ועכשו כשפירטמו בעיתון שרבנים מליאבוואויטש שוים בעיר היא מחרשת אותם, ומצחאה ביום האחרון בשדה החופפה כדי למסור זאת להם. כך אד"ש פתח את הספר ומצא את שמו של ר' זג. ואמר להם שם שם יודע לו שיש להם ספר זה שלו וודאי יתרגנו, אז כמובן שיאמרו לו המשנה "כל המציג מהנמר ובורדס הרוי והשלוי".

כבר הרבה זמן שאין מחפש את הספר הזה?

מ. וב. כנסנו לשילוחות המל"ח ראו אצל יהודי ספר חסידות שלא הרשה להם אף לעין בו, ולאחר הפצתם ותחנוניהם הרשה רק לעין. פעם שלא הי' בבית גנבו את הספר ורצו לצלמו, כשחוור ל- 770 מסרו זאת לכ"ק אד"ש. וכ"ק אד"ש הודה להם מادر ואמר שזה ומן רב שמחפש ספר זה. ושאל האם נתנו לו משחו עברו הספר, הם ענו שהם צילמו אותו. כי' כ"ק אד"ש מאד שמח ואמר גוט! ונכנס לחדרו הק'.
•

אייר תש"ד: צלצלו מהה"ק ושאלו כיוון של"ג בעומר חל בעש"ק, האם לעשות פרסום? ענה כ"ק אד"ש: היהות שהוא יומם שלישי והוא אלף השישי לאחר חצות, צריכים לעשות טומל ביתר שאת.

בדיקות תפילין בהלכתה

אחד שבסבל בנדרויamina בלילות ביקש ברכת כ"ק אד"ש, והתשובה הייתה שיבדק את התפילין. הוא בדק בארץ"ב ונמצאו כשרות. נסע לאה"ק ובדק גם נמצאו כשרות. כתוב על כך לכ"ק אד"ש שכ"ז אין יכול לישון. ענה כ"ק אד"ש שיבדק עוזה"פ החל הניל לסתור וביקש פתק שיעיד שהתפילין כשרות, ושלח את הפטק לכ"ק אד"ש. קיבל הניל עוד תשובה "שאעפ"י"כ יבדוק את התפילין". בא לסתור לียวאויטשעד וכשבדק ראה שמכפילת הבתים נמקה אותן אחת.
•

יחלิต מתי שייהי בគותל המערבי

אחד מאוסטרליה לפני נסיעתו בחזרה הביתה נכנס ליחידות ושאל אצל כ"ק אד"ש האם להמשיך לגדל זקן היהות שהוריו אינם מרווחים מכך. הוא גם סיפר שנוסף דרך אה"ק ועוד כמה פרטמים וכו'. ענה לו כ"ק אד"ש היהות שהוא נושא דרך אה"ק ובוודאי יבקר ליד הכותל המערבי ושם יחשוב ויחליט מה שיחילט, וכשיבוא הביתה ויגדל זקן שיאמר להוריו שהוא ביקר ליד הכותל המערבי והחליט לגדל זקן.

הכלכלי זה חמץ והילדים הם לא קובן פסח !!

לא לעזוב את ביתם

שליח א' שהי' לו הרבה בעיות בשליחות והרבי אמר לו זאל זיין ארויס קרייכען די קישקעס, אבל די בית המקדש לאו ניט אפ' [ושיקיא את המעיים שלו אבל את בית המקדש לא יעוזב !]

צריך סיבה כדי שייהי גואה

בחור שהי' לו הרבה כשרונות נכנס ליחידות וכחטב להרבי על הפטק שיש לו בעיה של גואה ושאל את הרבי לעצמה, ענה לו הרבי שלכתהילה צריך שייהי על מה שייהי גואה!

לימוד נגלה וחסידות

אביך א' נכנס ליחידות ושאל את הרבי איך יכולם להיות מקודשים להרבי, ענה לו הרבי תלמד מה שאני לומד. האברך ראה שאצל הרבי זהה עת רצון ושאל, ומה לומד הרבי? והרבי חיך ו אמר "נגלה און חסידות".
•

ברשות המאכליים

אחד מנהלת הר חב"ד כתב לכ"ק אד"ש שבנו בן 8 אינו רוצה בשום אופן לענות אמן וכור אפי' כשמרכיבים לו, ענה כ"ק אד"ש: האם נזהרים בחלב ישראל? ואכן בסוף מצאו סוג סוכריות שהי' הבן אוכל שייהי בוה חלב עכו"ם.
•

כשהתחיל ס"ת הכללי בקשו
כמה ילדים בקעטף לKNOWN את
עובד אברהם אבינו וכרכ'
ושאלו לרבי, המענה היה
שיכולים אבל לא לעשות מזה
מציע.

קביעות בשיעורי תניא בישיבה

נכns פעם ר"י אחד ליחידות,
ואמר לו הרבי שיעשה קביעות
בישיבה שלו ללימוד תניא וכרכ'
ושאל להרבי הרי יהיו קשותות
וכו? ואמר הרבי לנו: ביום אלטין
רביננס ציטטן איש ניט געווען
קינגע קושיות, דעת ערשתן יאהר
וועט זיין קשיות, דעת צוויטען
יאהו, דעתאך אבער וועט שוין
זיך אפליגען ...

איך בין אויך מסכימים מייט איהם

כשנכנס הרוב גוטניך אמר לו
הרבי: די ציטט איז קווץ בי' בית
המשיח, והמלאכה מרוובה ואני
רווצה שאן"ש יהפכו את כל
אוסטרליה, כמו"כ אמר לו הרבי
שדידזאנסahan בעת אוסטרליה,
אמר או די צוויטע מדינה וואו ער
וואאלט געוואלט וואוינען איז
אוסטרליה, ואמר לו הרבי איך
בין אויך מסכימים מיט איהם...

להמשיך להדפים بعد מצחה שלימה

כשבער ר' זלמן דוכמאן בעורב
חגא"פ עברור המצוות אמר לו
הרבי וועט איך ממשיך זיין מיט
אייערע סיפורים להדפס עוד
חלק, וועל איך איך געבן א
שלימה, און אויב ניט וועל איך
איך געבען שבורות ...

מינה וועצה מאთים מאתים וועצה
ד' מאות זאל ער לכתהיל
וועלען 2 מאות בי' 4 דערווילע
וועט ער לערנען לפיערכו.

דוגמא חי'

לפני הנשיאות כהה' כ"ק
אד"ש בפאריז שאל מאחד למה
אין עושים כלום בהפצה. ענה
ההוא עס איז שווער ואמר לו כ"ק
אד"ש זה לא נכון והראה לו איך
עשויים הפצה והלכו שניהם לעיר
ולקח כ"ק אד"ש ארגז ונעמד
עליו והוציא מטפחת (טייכעל)
הרימה ונפנפ' בידיו עם המטפחת
עד שהתחטאSpo סביבו כמה אנשים.
כ"ק אד"ש האט אוועקגעליגט א
דרשה אז עס האט אלעמען
דרענומען וחרבה מהם בכו.

חביבת תלמידי השלוחים

כ"ק אד"ש שלח ששה מצות
שלימות לאוסטרליה, עברו
התלמידים השלוחים, ושמעתיה
אשר בערב פסח שאלו כמה
מהרבי אם יכולם לקחת מצות
לא' מהתלמידים השלוחים
שנמצאים באוסטרליה וענה כ"ק
אד"ש "מיהאט דאך שוין
געשית דארטן..."

מלח על האוכל

בחור אחד שאל ביחידות עצה
על זה שמרגש הטוב טעם
במוזנות שלפני התפילה, וענה
הרבי שישים מלח על המזונות.

אות בספר התורה עבור עובד אברהם אבינו

כוחה של הדלקת נרות שבת!

לפני מספר שנים חלה ילדה
בקאליפארניה במהלך השנה
רוב היום הייתה ישנה והרופאים
לא ידעו פשר המחלתה, הם טענו
שצריך לנתח ולברר את המחלתה.
המשפחה היתה מקורבת לאחד
משלוחי כ"ק אד"ש, השליך
צלצל לכ"ק אד"ש והתשובה
היתה שתדרlik נרות שבת קודש
עם ברכה ולא לנתח. וכך הוה
היא הבריאה למדה הי' מורה שהתנגר
מאד לילובאויטש בכלול ולכ"ק
אד"ש בפרט, וכשכ"ק אד"ש
הכירין אודות מבצע נש"ק
השתדל הוא להיפך וטבעה
שבתו יצא לשות בנחר וטבעה
ר"ל. כשלידה זו סיירה בבייה"ס
את הנס שקרה לה ואת ברכתו של
כ"ק אד"ש, אמר המורה שתדרlik
אבל בלי ברכה. ובמשך הזמן ר"ל
חוורה שוב המחלתה ולא הבינו
למה זה קרה, המשפחה פנתה
שוב לשlich ובקשו שיבקש
ברכת כ"ק אד"ש, הוא שאל
אוחם האם היא מדliquה נרות
שבת? הם ענו בוודאי. שאל:
האם מדliquה עם כל הפרטים כפי
שדובר? ענו: בלי ברכה כי
המורה אמר שלא צריך לברך.
הוא החל לצעק עליהם מה אתם
משחקים עם חייה של הילדה,
שתחיל מיד להדליך נש"ק עם
ברכה וכל הפרטים וכו', והוא גם
צלצל לכ"ק אד"ש לבקש ברכה,
והתשובה הייתה ביתה בדיק בלבעם
הראשונה.

לדורש יותר ממה שצריך

י.ק. נכנס ליחידות ובקש ברכה
היות שאינו לומד לפיערכו. וכ"ק
אד"ש לא ענה. בשנה הבאה שאל
שוב וכ"ק אד"ש ענה: מי שיש לו

בְּלֹן הַזָּמָגִילָּב

ליקוט שיחות וمقالات מהתורה רבותינו נשיאינו

ע"י אחרים וכו' חייב לעסוק בתורה יומם ולילה ממש – וזה שיקר לאו"א דהרי "כל איש ישראל חייב בת"ת בין עני ובין עשיר וכו'".

והנה כשם שבימות החול, הרי חייב זה של לעסוק בתורה יומם ולילה ממש אינו מוטל על אלה שם מתרננים ממעשה ידיהם נג"ל – עדיז' הוא ביחס ליו"ט: דמכין שהוא "חציו לכט", הרי גם בחלוקת זה שניין "לכט" פטרה התורה מהוביל מוצות תלמוד תורה; וכן גם ביום השבת הלא מצינו ש"מאחרין לבוא לבייהננס" מושם המצווה שיש בו "עלנו וכו'", דהיינו שבזמן החול הותר החוביל תמידי של לימודי התורה ולהעיר גם בנגע ליום השבת כולו, ממאמר רוז'ל בkowski התירו לדבר דעת בשבת).

אמנם בימי חול המועד שאין בהם טעמי פטור הניל – הן מפני המציאות המיחודה לשבת וו"ט. והן מצד ההתחששות לפראנסטן של ימות החול, שהרי אסורים או במלאכה – הרי במליא נשאר או על כא"א החיווי המלא של "חייב לעסוק בתורה יומם ולילה ממש" (כמוון, מלבד הזמנים המינויים לתפילה), ולקיים מוצות ושמחת בחנק שהוא מע"מ מה"ת גם בחוח"מ וכיו"ב).

ולכן, מכיוון שהקביעות דשנה זו היא שכלי ימי חול – המועד רצופים הם, בעלי שום הפסק ומני הופטר מהוביל לימוד התורה, הרי זו הוראה על תוקף החוביל של לימוד התורה, ביתרונו מיוחד, בימים אלה.

ולהעיר על הקשר המיחודה של החה"פ לתורה וכמיש"ג בהוציאק את העם הזה ממצרים תעכדונן את האלוקים על החר הזה ודורז'ל עה"פ. וכן חירותנו – הרי אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בת"ת.

עפ"י הניל, ובמהמשך למועד ברחתוועדות דחמסה עשר בשבט ודפוריין – עד כיבוש כל העולם כולו ע"י הומפה ויגעה בלימוד התורה וביתר שאט וביתר עז – מהראוי ונכו, טוב אשר בימי חז"מ פסח יויסוף כא"א בעסק התורה, הן בלימודיו הוא והן בנגע לוולחו, להשתדר עם כל מי שיכל לפעול עליו, שנם הוא יויסוף אומץ בלימודו בימים אלו ובהתאם להניל.

ופישטא שענין הניל שיקר במיוחד לתלמידי הישיבות, דגס בשאר הימים הרי "תורתם קבע" והוא גם כמוכן כמוות הזמן – עליהם מוטל חוב מיוחד לנצל את כל ימי חז"מ פסח הביע"ל להוסיף בלימוד התורה ביתר שאט וביתר עז.

הנה כל אחד במקום מגورو יחזור דא"ח ברבים

צריך לסדר אשר בחודש נינן הביע"ל בשכבות וו"ט בהיות התלמידים שי' בכתיהם, הנה כל אחד במקום מגورو יחזור דא"ח ברבים וסדר להם איזה מאמרם של עכודה שיחזרו. ולבז' ואט ישתדר לדבר ברבים – פשוט זאגען ברבים – על דבר אשר האבות צריכים לשולח את בניהם להישיבות ולעשות תעומלה בין הילדי שילמדו בחדרים, ובדרשותיהם ידרשו מאת ההורם שיתנו בניהם לחדרים, ומאת הוועדים שיחזקו את החדרים, ותעומלה בין הנערים שיטעו להישיבות. ממכتب בiek אדמוני (הרוי"צ) נ"ע תורה עי' קפב

בין הזמןים פנוים הם יותר, וביכלותם להרבנות בשיעורים אלו

לפלא מ"ש שכיוון שוויה בין הזמנים בישיבות לנו'ת ממספר המשתפים בשיעורי דא"ה. כי הרי אדרבה, כשהוא בין הזמנים פנוים הם יותר, וביכלותם להרבנות בשיעורים אלו, אם במקום דעד עתה או במקומות שלשם נסועים – ע"י שיקשורים שם עם אנשים מהטאים. והרי כמו שימושו דיים אלה נגע ביוונר, שכן הוא בנסיבות מפני שכן הוא בענינים הרוחניים. במליא מובן עד כמה נגע הניל, היינו שניצלו ימי הפסח בלימוד המכוח כה האמונה, ואף שכואורה אין העניין נגע עתה, בכיז' יש עדיז' מומן לומן ביום דפגרא וכו'. ודברים האמורים הניל יכולם לשמש לימוד גם אז, אפילו קודם חג הפסח הביע"ל.

מחכטב ד' אייר תשט"ז

לנצל את כל ימי חוה"מ פסח הביע"ל להוסיף בלימוד התורה ביתר שאט וביתר עז

בקשר לקביעות של ימי חז"מ פסח דשנה זו (תשיל"א) – שבאין בהמשך אחד שאין يوم השבת מפסיק ביןיהם (כי יום הראשון (והآخر) של חג חל להיות בשבת) – ישנה הוראה מיוחדת בעבודות ח' של כא"א בימים אלה: דהנה אדמור' הוקן פסק בשולחן, דמי' שאינו יכול לעסוק תמיד בתורה חייב לקבוע לו עתים לת"ת ביום ובלילה כפי כוחו ויכולתו וכו' וכל זה במתרננס ממעשה ידיו ממש אבל אם מלאכתו נעשית

זונטיק – איז די ערשות צויט שלאפט ער בי לערנען,
ער גויט אין מובי, ואורום ער איז דאך ערשות געוקמען
צופארן פון וועג, נאך גויט געוקמען צויך.
און פון אוא סארט הנגה וויל מען עם זאל אויס
וואקמן אדואר יישוריים יבורך.

התוויניות חג השבעות תשנ"ז

שעליו להראות דוגמא חי' בסביבתו עתה, מהו תלמיד ... ישיבת תומכי תמיימים

...ולפלא שאנו מוכיר דבר מעניינו בתורה וממצוותי – עתה. ובפרט ע"פ המדבר, אשר דוקא בימי הגקראים בלשון העולם ימי החופש, יש לחופש בלמוד התורה ובקיים הממצוות, כיון שאנו כמה דברים המבלבלים במשך ימות השנה, פטורים מהם. ועוד טעם נוקפ' בה, לבערל' תכונות נשפ' מסויימות, אשר דוקא ביום אחד, שאון מהוחכים עפ"י דין היישיבה לשמשמעת ולמדו תורה מספר שעות בכל יום ויום, הרי מראים שברצון הטוב ומכל צוויו מבחיז – מוספים על מספר זה כמה וכמה. ובפרט שעליו להראות דוגמא חי' בסביבתו עתה, מהו תלמיד ישיבת בכל וישיבת תומכי תמיימים בפרט, שטמנן יראו וכן יעשו. וכמברואר בדברי חו"ל ורוז"ל בכ"ם.

מחבר כיה תמחה תשנ"ז

כל רגע שאין מנצלים אותו ... ה"ז אבל שאינה חוזרת

...תיכים יצה"ר המשווה שקרה לו בשם ימי חופש, ולצערנו ולאבונינו מתקבל אפילו אצל כמה מהתדרים לדבר ה' במשך כל השנה באמרים שמי החופש שאני ואין או מקום לעמל ווינעה, ואין מרגנישים שהוא הופך התורה אשר הוידעה שאדם לעמל يولד, לא יגעת ומicates אל האמן. ימים יצרו ולא אחד בהם, שאין אף יום מיותר ולא שעה אחת, כי ניתנו בקצתה לא פחות מהדרוש לאדם למלא תפקידו הפנימי, שהוא כאמור המשנה אני נברatoi לשמש את קני, אבל לא נס יתר על המידה שלכן כל רגע שאין מנצלים אותו, ولو יהי בימים האמורים הנ"ל, ה"ז אבל שאינה חוזרת ימים ערטולאין וכל' הויה רק, והאריכות בדבר המובן לאדם ישר והולך, אך למוטר.

מחבר כ"ז מניא תשנ"ז

"תמיימים", מלשון "תמיים תהאי" עם ה' אלוקיך"

...ויש לומר שהקשר בין סעודות משה ושתיתת ד' כוסות לבין תלמידי ישיבת תומכי תמיימים היא בזה

ויה"ר שיפעלו דברים אלה את פעולתם ובמילואם, ובפרט שעומדים אנו בעת "בין גאולה (דפנות) לנאולה (דפסח) – ונאמר בנאות מצרים, "לייהודה היהת אורה ושמחה גורו" ואמרו"ל "אורה זו תורה" ובגאותל מצרים, תעבדון את האל' על החור הזה – כן תהרי לנו, ובקרוב ממש.

משיחת ש"ט צו תשלי"א

אייז די ערשות צויט שלאפט ער בי לערנען, ער גויט אין מובי ...

ווי עס איז געוווען אמאל דער סדר – און ניט נאר אמאל נאר אין די לעצטער יארן – או קינדרער פלעגן, לענגען אין חדר צי אין ישיבת דעם נאנצן טאג, מערננט ווי צוויי מאל אין יאר, די צויט פון פאר פסה און די צויט פאר ר"ה, פלעגט יומולט זיין בין הומנים.

און אויך דאם האט זיך געונגמען ניט מצד די קינדרער אדער די מלמדים, נאר מצד די רביצנס פון די מלמדים, וואס מען האט געדארפַט צוקלייבן די שטוב לכח"פ צוויי מאל אין יאר – ע"ד ווי אין היכל ואולט מען אויסטרויניקן צוויי מאל א יאר – פאר פסה צוליב אויסטראמען דעם חמץ, ובמילא ועלט מען ארוייסגעטען אויך די שפין וועבאכץ בשעת מעשה, ועד"ז פאר ר"ה, במילא איז ניט געוווען קיין ארט וואו צו לענגען.

און פון דער הנגה זייןען אויסגעוואקמן געונגנטע קינדרער אין רוחניות און געונגנטע קינדרער אין נשמיות.

אייצטער, ובפרט אין אמריקה, אייז דער סדר אנדעיש, אווי ווי די קינדרער זייןען שטארק פארמאטערט פון די פאר שעה וואס זיך לענגען, במילא איז פאראן "זוקענד" או מען פארט ארטוים פון פרויטיך בי זונטיק חוץ פון שמטאט, און אונדרע זייןען נאך מהדר פון דאנערשטיך – אין תספות שבת ווית' מלפני ואחרי איז פאראן א שייעור, אבער אין דעם איז נאר קיין שייעור ניטא.

דם איז א סדר א גאנץ יאר, איז דאם נאך וויניך איז בשעת עם קומט ווינטער צויט, די צויט פון חנוכה און להבדיל זיעער חנאות, איז מצד דעם וואס די קינדרער הארעווען זיך איבער אינטימיטן יאר מורה"יך שווער, דארפן זיך זיך זייןע צויט אפרען א פאר וואכן.

און אויך זומער צויט דארף מען אפרען א פאר וואכן און דא איז אן הנבלות, ניט מצוח לימיינן יומי ושבועי נאר למימני חדשין, או פון דעם פערטן דושלאי בי ליבערדי, דארף מען אויספאן.

ובמילא איז אויך קומענדיק צוירק קען מען דאך זיך ניט באך זען לענגען ואורום מען איז פארמאטערט – ע"ד ווי די גمرا זאנט איז תענית לגבי פאמטען זונטיק או וויבאלד מען פאמטען מאנטיק פאמטען ניט

"נְרוֹת לְהָאִיר" פִּירּוֹשׁו – שְׂתָהִי הַשְׁתְּדָלוֹת מִיּוֹחָדָה כִּדְיַיְהָר אֶת חַשְׁכַת הַגְּלוֹת, וְלֹא לְחַכּוֹת עַד שְׁהָאָרֶר יָאִיר בְּעַצְמוֹ. וּכְפִי שְׁהַתְּבִטָּא כִּיק מַויָּח אַדְמוֹרֶר, שְׁפְרָנְסָה רֹוחָנִית, צְרִיכָה לְחִיּוֹת כְּמוֹ פְרָנְסָה נְשָׁמִית, כְּשֶׁשְׁכְּפָרְנְסָה נְשָׁמִית, מַתְרָזִיצָן הַסּוֹחָר לְחַפֵשׁ קְנוּנִים, וּבְאָם יִשְׁבֶּן בְּכִיתּוֹ וַיְחַכֵּה לֹא יִצְלַח לְמַכּוֹר אֶת סְחוֹרָתוֹ. כְּךָ גַם בְּפְרָנְסָה רֹוחָנִית, צְרִיכִים לְצַאת אֶת הָעֵם וְלַעֲורֵר אֹתָם וְלֹא לְשַׁבַּת בָּבִיטָה, וְלְחַכּוֹת, עַד אֲשֶׁר יִבְקַר אָוֹתוֹ יְהוּדִי וַיֹּאמֶר לוֹ: "אַתָּה תְּרִי לִמְדָנָה וְחַסְדָּי, סְפָר לְיִלְלָה יְהוּדָה, סְפָר לְיִלְלָה חַסְדָּות". עַלְיוֹ לְוֹתָר עַל "גְּבוּדָה" זוֹ וְלְצַאת אֶל הַזּוֹלָת וְלַעֲורֵר אֹתָהּ, וּבְסֶפֶוּ שֶׁל דָבָר הַרְיִיָּהּ הַטוּבָתוֹ הָאָרֶר – פְרָנְסָטוֹ הַרְוחָנִית.

הַיּוֹת וְתִפְקִידָם שֶׁל תַּלְמִידִי יִשְׂכַּת תּוֹתִית (לָאָחָר עַזְבָּם אֶת הַיִשְׂכָּבָה) לְהִיּוֹת "נְרוֹת לְהָאִיר", לְכָن עוֹד בְּהִוּתָם בֵּין כּוֹתְלִי הַיִשְׂכָּבָה, עַלְיהֶם לְהַתְּرָגֵל לְצַאת לְרֹחֶב וְלְחַפֵּץ יְהוּדָה. (מִוּן, שְׁדָבָר זה צְרִיךְ לְהִיעַשְׁתָּה בְּוֹמְנִים קְבוּעִים שֶׁאָנָם מִפְרָעִים לְסִדְרֵי הַיִשְׂכָּבָה). לִמְרוֹת שֶׁבְּדָרְרֵי הַרְאָשָׁון שֶׁל תּוֹתִית הַסְּתָפָקָן בָּזָה, שְׁתַלְמִידִים בָּעֶצֶם לִמְדוֹן חַסְדָּות, וְפָעוּלָת הַקְּרוּב וְהַפְּצָת הַמְּעִינָנִות נִעֶשֶׂת בְּדַרְךְ מִמְּלָא, הַרְיִי בְּדָרְנוֹן וְצְרִיכָה הַעֲבֹדָה לְהִיּוֹת בָּאָפָן אַחֲרָיו. אֵי אָפָרָה לְהַסְּתָּפָקָן רַק בְּ"תַלְמֹוד", אֵלָא חַיֵּב לְהִיּוֹת גַם "מְעָשָׂה" בְּפָועַל, וְהַשְׁתְּדָלוֹת מִיּוֹחָדָה לְקַרְבָּת אֶל הַזּוֹלָת לְיְהוּדָה, לְתֹרּוֹת הַחַסְדָּות.

שְׁנִי דָוֹרֹת הַקוֹדָמִים שֶׁל תּוֹתִית לִמְדוֹן, הַכִּינוּ וְהַכְּשִׁירוּ אֶת הַקְּרָעָה לְקַרְאָת דָרְרָה, שְׁתַפְקִידָם לְהַזְּעִיא הַכְּנָה זוֹ אֶל הַפּוּעַל. וְלֹא "הַמְּדָרָשָׁה" עִירָקָא אֶלָא "הַמְּעָשָׂה". וּמַעַלְתוֹ שֶׁמֶלֶךְ הַמָּשִׁיחָה הוּא בְּכָךְ, שִׁגְלָה אֶת מַעַלְתָה הַ"מְעָשָׂה" עַל הַ"תַּלְמֹוד".

וְכַשְׁ שְׁחַדּוֹשׁ שְׁבָתוֹתָה, שְׁצַעְירִים בְּיוֹתֵר הַתְּחִילָה לְלִמּוֹד חַסְדָּות בְּסֶדר קְבוּעָה – דָבָר שֶׁלְאָהִי לְפָנֵי כָּן, – וְזה הַשְּׁפִיעָה גַם עַל הַמְבָגָרִים. כִּמוֹכְבָּם בְּעַנְיָן הַ"מְעָשָׂה" של הַרְבָּצָת הַתּוֹרָה, חַיוֹק הַיְהָדָה, הַפְּצָת מְעִינָנִות הַחַסְדָּות, דְרִיכָה הַחַסְדָּות וּמִנְהָגִים הַחַסְדִּים, צְרִיכָה פְעִילָות זוֹ לְהַתְּחִילָה מִהְגָּזִיעִירִים, וּבְמִילָא גַם הַזּוֹנִים יִגְרְרוּ אֶחָרָיהם. וּכְלָסִים יִהְיְאּוּ אֶת הַמָּשִׁיחָה לְמַטָּה מַעַשְׁרָה טְפַחִים.

שִׁיחָת אֲחַשְׁ"פּ תְּשִׁיעַד

שְׁלַתְּמִידִי יִשְׂכַּת תָּמִיכָה תָּמִיכִים יְשִׁיכָה לְבִיאָת מְשִׁיחָה צְדִקָנוּ בְּגָאֹולָה הַעֲתִידָה:

כָּבָר דָבָר פָּעָם בְּאֲרִיכָה שִׁילָה כִּי תִפְקִידָה שֶׁל יִשְׂכַּת תּוֹתִית הוּא – שְׁ"יְפָצַץ מְעִינָנִיךְ חַזְׁכָה". דָבָר וְהַעֲשָׂה עַיִן שְׁתַלְמִידִי הַתָּמִיכִים (שֶׁל יִשְׂכַּת תּוֹתִית) הַם "נְרוֹת לְהָאִיר" הַמְאִירִים אֶת הַ"חַזְׁכָה", כִּי מַאֲחָר שָׁם מְאִירִים בְּאוֹר אַמְתִי, יִשְׁ בְּכִולָתָם לְהָאִיר עַד לְ"חַזְׁכָה" שָׁאַיִן "חַזְׁכָה" מְחַזֵּקְלָה.

כִּדְיַיְהָר לְבָצָע זֶאת, צְרִיכִים תַּלְמִידִי הַתָּמִיכִים אֶת לִימּוֹד הַגְּלָה כִּפְיַה מַחְכָּרָב עַם לִימּוֹד פְנִימִיות הַתּוֹרָה, תּוֹרָת הַחַסְדָּות, וּבְהַקְדָּמָה עַבְדָות הַתְּפִילָה, עַד שָׁם נְהִים לְמַכְיָאָת אֶחָת, שְׁזַחְוּ תְּכִנָנוּ שֶׁל "תָמִיכִים", מַלְשָׁן "תָמִיכִים תְּהִי עַם הָאָלֹקָן" – אַצְלָם הַכָּל הוּא בְּשַׁלְמָה וְנָהִי לְמַכְיָאָת אֶחָת. וּמְמֹבָאָר בְּקָונְגָרָטָן עַז הַחִיּוֹם שִׁישָׁ הַכְּרָה גַּמָּר לְאָחָד אֶת לִימּוֹד הַתּוֹרָה ...

... עַיִן לִימּוֹד בָּאוֹפָן הַגְּלָה נָהִי הַ"תָּמִיכִים" (הַתַּלְמִיד בְּיִשְׂכַּת תּוֹתִית) מַכְיָאָת אֶחָת שֶׁל "נְרָא" הַמְאִיר אֶת הַשּׁוֹךְ הַגְּלָה, עַיִן שְׁמָאוֹר תְּחִילָה אֶת הַ"חַזְׁכָה" הַאִישִׁי שֶׁל וְאַחֲרָב גַם אֶת הַ"חַזְׁכָה" כְּפֹשָׁטוֹ וְנָהִי "יְפָצַץ מְעִינָנִיךְ חַזְׁכָה".

עַיִן הַם פּוּעַלִים שְׁ"קָאָתִי מָר, דָא מְלָכָא מִשְׁיחָא", כִּפְיַה שְׁהַבָּעֵשׂ טָאָמָר, וּכְיַן שְׁעַנְיָנִים הוּא לְהַבִּיא אֶת הַגָּאֹולָה הַעֲתִידָה, לְכָנָן, באַחַשְׁ"פּ, שָׁאוּעַנְיָן הַגָּאֹולָה עַוְמָד בְּהַדְגָּשָׁה, מִקְשָׁרִים הַם אֶת הַהְכָנָה לְבִיאָת הַמִּשְׁיחָה בְּאֶכְלִית סְעוֹדוֹתָה שֶׁל מִשְׁיחָה וְשִׁתְיָה ד' כּוֹסּוֹת.

... שִׁיחָלְקָוִין עַבְוָר ד' כּוֹסּוֹת לְכָל אֶחָד מִתָּמִיכִים וְגַם עַבְוָר הַגְּלָוִים עַלְיהֶם – שְׁתַלְמִיכִים, וְעַאֲכָ"בּ הַגְּלָוִים אַלְיהֶם, זָקָקִים בּוֹדָא לְבָרוּכוֹת וְהַמְשָׁכוֹת וְלַנְתִּינְתָּה-כָה וְלַסְּטוּעָה שָׁבָא עַיִן הַד' כּוֹסּוֹת.

שִׁיחָת אֲחַשְׁ"פּ תְּשִׁמְנָא

**תִּפְקִידָם שֶׁל תַּלְמִידִי יִשְׂכַּת תּוֹתִית
(לאחר עַזְבָּם אֶת הַיִשְׂכָּבָה), להִיּוֹת
"נְרוֹת לְהָאִיר"**

דוֹבָר שֶׁלְכָל יְהוּדִי יִשְׁנָה הַאֲפָשָׁרוֹת לְהַתְּעִלוֹת, עַד לֹא קָא, לְהַבִּיאָה לְגַלְיוֹן שֶׁל מֶלֶךְ הַמָּשִׁיחָה. הַזְּרָקָה לְתִגְעִין – לֹהֶה הִיא, כְּפָמָק חֹ"ל: "אִם אַינְיָנִים אַינְיָשִׁים" – שָׁווּה עַנְיָן הַחִינְנָךְ.

וּמְכָאן גַם הַשְׁתְּדָלוֹת הַמִּזְוְחָדָה בְּכָל הַדָּרוֹת, בְּעַנְיָן הַיְנָכוּם שֶׁל יְלִדי יִשְׂרָאֵל, וּבְכְפָרְטָה לְאַחֲרָונָה כְּשַׁחַקִים הַרְבִּי גַּעֲעָגָל יִשְׂכַּת (לֹא סְחַבְתָה אֶלָא יִשְׂכָּבָה) "תָמִיכִים". בָּעֵת יְסוֹד הַיִשְׂכָה הַבְּיִעָר אֶת רְצָוָנוֹ, שְׁתַלְמִידִי הַיִשְׂכָה יַלְמָדוּ גָלָה וְחַסְדָּות יְהוָה, וּבְהַזְדָמָנוֹת אַחֲרָת הַזְפִּיף שְׁכּוֹנוֹת הַתִּינְדָּות הַיִשְׂכָה הַזְדִּיןָה כִּי שְׁהָאִיר יְהוּ "נְרוֹת לְהָאִיר".

- א澤ות קוזע -

כמה תשובות מכ"ק אדמו"ר נשיא דורינו בעניינים השיכים לתלמידי התמימים ועד

ו. י"ד **בשלו ה'תשלו"ב:** תשובה על מכתב דצאי"ת עם החלטות טובות ללימוד "גלה ודא"ח" זולחה"ק: הוכרתי עה"צ כশוכרים חסידות בפ"ע - כתבים דא"ח (ויש לחפש ולמצוא המקור והביאור), אבל לכתוב גלה ודא"ח? בודאי שגם גלה דא"ח וכו' - [ועיין עירובין (יב,ב) ובמאמרם עד"ז] - שארבה קשה בר' וראה תנייא פנ"ב וכו' ואכ"מ].

ז. מוצאי ר"ה ה'תשלו"ג: בכווס של ברכה ניגשו פנוי בוימגארטען דניאל גאלדבערג וקרנפלאער לכ"ק אד"ש ואמרו שבר"ה היו בפרינסטן. אמר כ"ק אד"ש "מסתמא וועט איר ארײַינשטייען". שכטבו ענה כ"ק אד"ש: ות"ח ת"ח ואשרי חלעם ודכל אחד ואחד אוועה"צ

ח. בمعנה לא' ששאל שאלה בחסידות לכמה משפיעים ולא היה להם מענה וכותב לרבי: והשיב לו הרבי: כמה שנויות הקדריו כולם ביחד להתבוננות לחפש תירוץ להנ"ל?

ט. **תנש"א:** לא' שכטב בקשר ליום שהגיע בו לראשונה אל הרבי, ענה: מהנו יום הולדת. אוועה"צ.

י. **תשמ"ז:** בمعנת לשאלת תלמיד אי על מינוי משפייע: בחורים בהשכלה יש להם לבחור רב. ניתן לבחור גם בא' שלא מהנהלה.

יא. **כ"ד אלול ה'תשלו"ז:** מענה לקבוצה הראשונה שהגיעו ביום ח"י אלול: ויה"ר אשר ביום הסגולה דה"י אלול יבנש חות בכל עניין אלול ועי"ז (בஹותו חדש הכנה לכל השנה הבעל') - בכל עניין השנה וכן הבעל, והוותם כאן יחזק את כהן"ל וויסוף בכ"ז באור וחווית ומהוך שמחה וט"ל -

א. ח' **חשוון ה'תשלו"ה:** ממענה כ"ק אדמו"ר לתמים א': בוגר ללימוד בשינה - הובטח געת ומצאת, אלא שצ"ל החלטתו תקופה לא להתרשם מיטה"ר שלו ולהתחיל ללימוד בהתמדה ויגעה ויבחר בשינה שירדרשו ממנו שמירת הספרים וכו'. והעיקר - שבעצמם ירצה בהצלחתו בזה. אוכיר על הציון.

ב. **כ"ה ניסן תשמ"ו:** לא' שביקש מהרב שישלח לו תמןתו: ילמוד (בחוק שאר למדוי) מה שאני לומד (פ' השבוע) וזה מאחד שלא בערך מפומו

ג. **י"ט בשלו תשמ"ג:** לא' שביקש במכתבו "ברכה שאמלה רצון כ"ק אדמו"ר שליט"א והוראותיו בשמחה תמידית" ענה הרבי על גוף המכתב: יملא רצון והוראותיו ע"י שהי' בשמחה תמידית. וכשפתחו היצה"ר להתבונן במצב רוחו ובפרטיות ענהו שהוא תמים ולא חקן ובכלל אין לו פנאי לה כי תפקידו לעשות רצון קונו ע"י תומ"ץ ולא ע"י חקירות ופילופלים.

ד. **תשרי תשמ"ב:** אילו היו כל עסקני חב"ד שיהיו מאוחדים הי' משיח בא מכבר ולכון היצה"ר משתולל באופן ובਪਿਤੀਓ היפך השכל לגמרי ולע"ע הצליח ר"ל במלחמות אחיהם וכו' וה' יرحمם.

ה. א' **שבט ה'תשלו"ד:** ממענה כ"ק אדמו"ר לתמים א': יעשה בכל הנ"ל כהוראת המשפע שיחי' וכפשות יפסיק לשמע לפיתוי הזקן וכטיל הוא הוצר הרע הוא השטן ר"ל וק"ל.

וּמָנוֹם מְשֻׁנִּים שְׁעַבְרוֹ

ימי הפסק ה'תשל"ד ♦ ה'תשל"ה ♦ ה'תשל"ו ♦ ה'תשל"ח

חלקים בפרסום ראשון

ה'תשל"ד

יום ד' י"א ניסן יום הולדת השבעים של כ"ק א"ש: כמנג בכל يوم הולדת נסע כ"ק א"ש להאהול הק', כבר ידעו אודות הפארבריניגען מאטמול הרבה שלוחים באו ובפרט השלוחים מלאס אנגאלס שהביאו שני גברים להרבי בעפם הראשונה.

התוצאות התחלת בשעה 9:30 ונמשך עד 12:15, הי' מאד לעבדיק ושרנו את הניגון החדש מקאיפיטל ע"ג.

לאחר התוצאות נכנסו השלוחים לחדרו הק' של הרבי לתנתנות בשבייל يوم הולדתו, בין המתנות היו: ארון קודש חדש בשבייל החדר של הרבי, שבע ספרים (כרוכים) מ- Thought for the Week לכ"א בשפה אחרת. כ"ק א"ש נתן לכ"א כסף 10 (\$) בשבייל צדקה ונמשך עד השעה 1:15 AM. הבחוורים עמדו שם כל הזמן, הרה"ת ר' שלמה קוניין שי' נכנס שני פעמים, גם ר' שלמה העכט, ויור' הוועד בכפ"ח מידנציך ליחסות.

יום ה' י"ב ניסן: היום לקח כ"ק א"ש מים שלנו בפעם השנייה בשבייל המצאות שלו שייאפו ע"י הבחוורים למחורת א"ה. בשעת מעשה הי' דחיפות והרבי הבית "ערנסט" על הבחוורים ואמר: "הלוואי ואלט מען געשטופט איזו אויף לערנען תורה". עכליה"ק

לקח זמן קצר עד שהבחורים התחלו לנגן-א-לי אתה, הסדר של קיחת המים שלנו הי' בדיק כפי שהיה בפעם הראשונה, עי"ש (הערה מהמו"ל: לע"ע אין זה תה").

יום ו' עש"ק פ' צו י"ג ניסן: בשעה 11:45 AM הילך כ"ק א"ש למיטה למרטף לשrox את החמצ שלו. הראשון הי' המזכיר הריל"ג והוא זרך ג' חבילות גדולות מהחדר של הרבי לאח"ז מעטפה קטנה והחביבה אם החמצ וכו', אח"כ נטל כ"ק א"ש חתיכת של עץ בכדי לדוחוף א"ז בפנים ואמר הי' רצון".

בערב בשעה 4:00 PM באתי ל- 577 לחתות מצות מאת א"ש. הרבי כבר התחיל לחלק מצות כבר קודם לזה והשורה הלכה "ארום און ארום" בעוזרת נשים, כיון שיריד גשם. עד שקיבلت את המצות הי' בערך שעה. הברכה שאמר כ"ק לכל אחד היה "א פריליכען און א כשרין פסח" לאחר איזה דקות התפלל א"ש מנחה, והיו שם רק כ- 20 בחורים, ואח"כ נתן הרבי עוד מצה.

מעריב הי' מאוחר יותר בערך ב- 8:35 PM. אומרים שקביעות שנה זו [שער] זה הוא ביום שבת קודש] הוא מאד בלתי רגיל, פעם האחרון הייתה בתשי"ד.

וּמָנוֹם מְשֻׁנִּים שְׁעַבְרוֹ

ימי הפסח ה'תשל"ד ♦ ה'תשל"ה ♦ ה'תשל"ו ♦ ה'תשל"ח

חלקים בפרסום ראשון

ה'תשל"ד

יום ד' י"א ניסן יום הולדת השבעים של כ"ק אד"ש: כמנג בכל يوم הולדת נסע כ"ק אד"ש להאהול הק', כבר ידעו אודות הפארבריניגען מאטמול הרבה שלוחים באו ובפרט השלוחים מלאס אנגאלס שהביאו שני גברים להרבי בעם הראשונה.

התועדות התחלת בשעה 9:30 ונמשך עד 12:15, הי' מאד לעבדיק ושרנו את הניגון החדש מקאפיטל ע"ג.

לאחר התועודות נכנסו השלוחים לחדרו הק' של הרבי לתת מתנות בשביל يوم הולדתו, בין המתנות היו: ארון קודש חדש בשביל החדר של הרבי, שבע ספרים (כרוכים) מ- Thought for the Week לכ"א בשפה אחרת. כ"ק אד"ש נתן לכ"א כסף (\$10) בשוביל צדקה ונמשך עד השעה 1:15 AM. הבחורים עמדו שם כל הזמן, הרה"ת ר' שלמה קונין שי' נכנס שני פעמים, גם ר' שלמה העכט, ויר' הוועד בכפ"ח מידנציך ליחסות.

יום ה' י"ב ניסן: היום לקח כ"ק אד"ש מים שלנו בפעם השני' בש سبيل המצאות שלו שייאפו ע"י הבחורים למחורת א"ה. בשעת מעשה הי' דחיפות והרבי הבית "ערנסט" על הבחורים ואמר: "הלוואי ואלט מען געשטופט איזו אויף ערנען תורה". עכליה"ק

לקח זמן קצר עד שהבחורים התחלו לנגן-א-לי אתה, הסדר של קיחת המים שלנו הי' בדיק כפי שהיה בפעם הראשונה, עי"ש (הערה מהמו"ל: לע"ע אין זה תה").

יום ו' עש"ק פ' צו י"ג ניסן: בשעה 11:45 AM הילך כ"ק אד"ש למיטה למרטף לשrox את החמצ שלו. הראשון הי' המזכיר הריל"ג והוא זרך ג' חבילות גדולות מהחדר של הרבי לאח"ז מעטפה קטנה והחייבת אם החמצ וכו', אח"כ נטל כ"ק אד"ש חתיכת של עץ בכדי לדוחוף א"ז בפנים ואמר הי' רצון".

בערב בשעה 4:00 PM באתי ל- 577 לקחת מצות מאת אד"ש. הרבי כבר התחיל לחלק מצות כבר קודם זהה והשורה הלכה "ארום און ארום" בעוזרת נשים, כיון שירד גשם. עד שקיבלה את המצאות הי' בערך שעה. הברכה שאמר כ"ק לכל אחד היה "א פריליכען און א כשרין פסח" לאחר איזה דקות התפלל אד"ש מנחה, והיו שם רק כ- 20 בחורים, ואח"כ נתן הרבי עוד מצה.

מעריב הי' מאוחר יותר בערך ב- 8:35 PM. אומרים שבכיעות שנה זו [שער] זה הוא ביום שבת קודש] הוא מאד בלתי רגיל, פעם האחרון הייתה בתשי"ד.

ש"ק פ' צו י"ד ניסן - שבת הגדול: התפללנו שחרית בשעה 7:00 AM. ה"י כשבת נורמלית מלבד הילדים, משוויז' יכולנו לשמעו ההפטרה...

בלילה נתן הרב מצה עזה פ' לאחר מעריב, לאח"ז הלך א"ש לאולם "ופרצת" לסייע להסדר של הבחורים. הבית על כל ה"זאל" וגם על המטבח ונתן ברכה [הברכה נדפסה בשיחות קודש].

בדרכן צאטו הבית בנרות, ואמר שבכל שולחן צריך להיות שני נרות (כפי בשולחן אחד ה"י רק נר א'), לאח"ז הלך כ"ק להדר התורה ולמכוון חנה החדש.

יום א' דחיה פ' ט"ו ניסן: זמן התפילה ה"י ב- 10:00 AM, א"ש נכנס בשעה 10:15 כמנהגו לאחר הסדרים. בעת התפילה קרא שיחות קודש ...

יום א' דחיה מ' פסח י"ז ניסן: היום התפלל כ"ק בביהם"ד הגדול כמנהגו בכל שבת וירט', מנחה ומעריב היו בביהם"ד למעלה.

ש"ק שביעי של פסח: היום בשעה 6:30 הייתה התהילה הגדולה לוילימסבורג. מסטמא ה"י כ- 1000 אנשים שהלכו לנואם בהשולס, כמו"כ הלכו המוניים לבארה פארק ולפלטבויש וככ' חזרנו בשעה 10:30. היו משטרת בכל הדרכים ובზירה שרנו ניגונים חסידיים ובכלל ה"י פריליאל.

אחר ההתוועדות ה"י כוס של ברכה עד 3:30 AM. טרם צאטו התחליל א"ש לנגן "כי בשמחה תצאו". הין שנשאר בהצלחת שפך להכוס, והניח הצלחת על הocus ולקח עמו לחדרו הק' בקבוק קטן בכדי (כמודמה) تحت להשלוחים.

יום ג' כ"ד ניסן: טרם צאטו מה"קאר" דבר א"ש עם המזיכר ריב"ק שי' בערך חמיש דקות הלילה יתקיים ייחדות בשבייל האורחים.

ש"ק פ' שミニ שבת מברכים אייר: ר' חנוך שי' ליבערמן התפלל תהילים לפני התיבה קומס 10:00 AM, הוא אמר מאד מהר. ההתוועדות נמשכה מ- 5:00 PM עד 1:30 PM.

ה'תשל"ה

ערב פסח י"ד ניסן: בשעה 11:30 בוקר ירד הרב לשרוף את החמצ שלו, עיין ברשימות משנה שעבירה כל הפרטים שבסזה. לאחר חצות הלכתiy לעוזר באפיית המצאות של כ"ק א"ש בבייקורי של "קארף" זהה נמשך עד 3:30 כיון שאז הלכנו לקבל מצות מכ"ק שליט"א. קיבלתி מצה מידו הק' בשעה 4:30 כמו"כ קיבלתי מצה בשבייל אבי וامي, שוואגער ושוועסטער - נוסח הברכה ה"י "א כשר און א פריליכען פסח".

יום א' דחיה פ': בלילה, לאחר קבלת י"ט וערבית נתן כ"ק א"ש עוד מצה שמורה לאלו שעדיין לא קיבלו בערך 9:30 הלך כ"ק א"ש לאולם "ופרצת" לראות ה'סדר' של הבחורים כמנהגו הק' בכל ליל ראשון של חג הפסח, הוא ביקור גם במטבח והבית על כל דבר וכשהוא אל התמימים אמר ברכה [נדפסה בשיחות קודש].

לאח"ז הלך כ"ק שליט"א להדר התורה, ול'מכון חנה' וג' למקום שעשו סדר בשבייל יוצאי רוסי עיי' מוסד "פרוי". להם דבר כ"ק א"ש ברוסית. למכוון חנה' שמעתי שכ"ק אמר שישודוכים יבואו بكل. [שמעתי שבשנה שעבירה בירך אותם א"ש שכ"א מהם יתחנן בשנה הבאה ואכן ה"י שכמה מהן

התחתנו]. שחרית ה' בשעה 10:00 אד"ש בא קצר מאוחר (עיין ברשימות שנה שעבירה).

יום ב' דחג הפסח: שחרית מנחה ומעיריב כאטמול.

שבת חוה"מ פסח י"ז ניסן: הכל ה' כאטמול ושבת עם כל המניינים וכו', במווצאי שבת התפלל אד"ש למעלה בבייהם"ד הקטן.

יום ג' דחוה"פ ח"י ניסן: היום הוא יום הולדת של אביו של יבלחט"א הרבי, וכן יום הברית מילה של הרבי הרב יאלעס מפילעלדייא בא ודיבר עמו אד"ש אחרי מוסף ולאח"ז נכנס ליחידות כמנהגו בכל חול המועד.

שביעי של פסח: בלילה למදנו כמנהג ליבאוויטש כמו בהושענא רבה ושבועות, ר' דוד רסקין התועד ודיבר הרבה אודות התהלהכה, בין הדברים אמר, שמי שלא הולך לתהלהכה יש שאלת האם יש לו נשמה. לאחר מנחה בשעה 5:45 הלכנו על התהלהכה והשתתפו כ- 1500 איש, בפעם הראשונה מתחילה הנשיאות, עמד כ"ק אד"ש והבט על כל ההולכים עד שכולם עברו, ה"שרה" ה' יותר משלשה "בלאקס" ה' הרבה מהמשטרה, וכן "העליק אפטער" ...

אחרון של פסח: התועדות גדולה של אחרון של פסח התחיל בשעה 15:7 בערב ונמשך עד 15:1 ו Ach"c ה' כוס של ברכה 3:30 כל האנשים וג"כ כ"ק אד"ש נטלו ידיים וגם שתו ד' כוסות כמנהג רבותינו נשיאינו, העולם ה' גדול, ובשביל זה לא היו יכולים לשמעו ... בסוף התועדות ציווה כ"ק אד"ש לרוסי א' לנגן איזה ניגון ברוסית "והושיעת את עמך". Ach"z ה' הניגון הידען של ד' בבות הכל ה' התועדות א' שטיילער און א טיפער".

יום ו' עש"ק פ' שמיני כ"ג ניסן: בשעה 00:30acha"צ התחיל אד"ש ייחידות לאלו שנוסעים לאחר השבת, הייחידות נמשכה עד חצי שעה לפני שבת, זה היה הפעם הראשונה שה' ייחידות בערב שבת

ה' תשל"ג

"א ניסן: ... מיד לאחר התועדות נכנס הר' שמואל ארkos לחדרו הק' בתור זוכה בגורל בכדי לקבל מצות בשבייל אונ"ש שאנגלי'. אד"ש אמר "חג כשר ושם מ'זאל הערן בשורות טובות בעבורה"ק".

יום ב' ערב פסח: בערך בשעה 10:30 ירד אד"ש לשורף את החמצן שלו כבכל השנים, בתחילת שם א' כמה חבילות ולאח"ז זוק כ"ק אד"ש החמצן שלו וגרף שלוש פעמים בחתיכת עץ שהי' שם. בערך בשעה 12:00 כבר התחילו לעשות שורה בכדי לקחת מצות מאות אד"ש. המצות הראשונות נכנסו להרבי לעץ בשעה שתיים, ולאחר מנחה (שהי' בשעה 2:30) התחיל אד"ש לחלק, הראשונים שקיבלו היו השלוחים שהיו צריכים לחזור למקוםם קודם החג כמו מאנטוורפן וקליפארניא. הבאתם א' מהעסקנים של קהילת היהודי סוריה ונתן לו אד"ש מצה עבור הקהילה. בגל התקנה החדשה של ילדים פחות מבר מצוה אינם עוברים וגם שלא יכולים לקחת בשבייל מישחו אחר, החלוקה הסתימימה כבר בשעה 5:30 משא"כ בשניים שעברו החלוקה נמשכה עד אחרי השקיעה.

ליל א' דחג הפסח: אחרי מעריב נתן אד"ש מצה לכל אלו שעדיין לא קיבלו, השורה היתה מאד קצרה ונסתיריה לאחר חצי שעה, ואח"ז הילך אד"ש כמנגגו הילך להסדר של הבוחרים בהעולם 'זפרצת' ועבר בחדר אוכל ובמטבח ובירכם, ולאחר מכן ביקר אד"ש אצל הסדרים של 'הדר התורה' ו'מכון חנה' ואצל עולי רוסי', ב'מכון חנה' נכנס אד"ש בהחדרים ושאל: וואו זיינען די שפיגעלאך? מיזאל זען אין איז יעדער צימער זאל זיין א שפיגל". בחדר א' ראה איך שבוחורה א' מנקה הספרים שלה והניחה פתק שכתו בעליו "כשר לפסח", ועל זה אמר אד"ש כשר לפסח", הברכה שלו ה' כמו בשנה שעברה שהי' לכ"א סדר משל עצמה. אצל הרוסישער דבר אד"ש ברוסית ואמר להם "מזהגת איז אין אמריקא איז גוט, מ'זאל וויסן אבער איז אין ארץ ישראל בשעת משיח וועט קומען, וועט זיינען בעסער". כמו בכל שנה הילך ר' ג'. בץ משיקאגא עם אד"ש וכן המזכירות והרב ג'. העכט מנהל 'הדר התורה' ו'מכון חנה' בסביבות 77 שאל אותו אד"ש בנוגע לה"קappaט" שלבש "וואו איז דער משי?!"

יום ד' ג' דוחהמ"פ: יו"ט בכלל ה' שקט מאד, התפלות בכל יום ג' פעמים עם כ"ק אד"ש, חוה"מ ג"כ התפלל אד"ש מיט א מנין ג' פעמים בכל יום, ולבש kappaט" שול של nisi, הלילה נודע ע"י המזכירות שהרב ביש שварץ ישראל ישתתפו יותר יהודים בסעודת משיח ושידפיסו את זה בכל העיתונים איפה ובאיזה שעה בצד שאנשים יכולו להגיע, וכਮובן שהי' "טומעל" מאד גדול ובפרט באח"ק והפרטים אינם ידועים לנו עד עתה. שמעתי בעבר יו"ט בשעת חלוקת המצוות ע"י אד"ש שאל הר' ר' ישראלי זוכמן עבר בנו שלום (אחד מהשלוחים לירושלים שליח, ער דארף ניט לו כ"ק אד"ש "שלום איז מיינער אפריעווארטר שליח, גליק געשיקט". כשהרב גוטnick שיחי מאוסטרליה לקח מצה אמר אד"ש "בשעת זו וועסט זאגן קרבן פסח זאלט מיר האבן אין זיינען, אונ גרייטען זיך לשנה הבאה אויף מקירב זיין די קרבנות [והלא זאל איך זיין אין איינער משמרת]."

יום ד' שביעי של פסח: בלילה היינו ערים וממנהו התוועד הרב דוד רסקין בשבייל הבוחרים. מנהה ה' בשעה 4:15acha"צ (עם אד"ש) ומיד לאח"ז יצא אד"ש החוצה להיפרד מה משתפים בתהלוכה לוילמסבורג ואד"ש עמד אצל ג"ע התחתון עד שיצאו כולם, ולאחר מכן הוא בעצמו הילך החוצה לראות את התהלוכה על איסטערן פארקווי כשהא"ש עמד ה' בגארטל ועם סידור וחזרנו בשעה 10:00 לערך ואכלנו סעודת יו"ט.

יום ה' אחרון של פסח: במוסך שרנו "הוא אלוקינו" זה הפעם הראשונה בכל היו"ט ששרנו ניגון זה. קודם הקודם השקיעה התפלנו מנהה ונטלנו ידינו ל"סעודת משיח" - לההתוועדות הגדולה של אחש"פ ירד אד"ש בשעה 6:30 ונטל את ידיו הילך והתוועד עד 12:45, ולאחר מכן ה' כוס של ברכה נמשך עד 2:30. ולבסוף הילך אד"ש הביתה.

השיעור הראשונים היו לתלמידי התמימים וכן לאלו שפעם למדו בתומכי תמיימים, השיחות מיסודות על התוועדיות של כ"ק אדמ"ר (הרשי"ב) נ"ע משנות תרס"ו לפניה שבעים שנה. [הurret המו"ל, השיחות "ל מוגה ולאח"ז נדפס בלקו"ש חלק י"ד עמ' 324-314, והיעד הרה"ת המשפייע ר' י.ש. שי' קלין שהתמים "האבן ממש געלעבט מיט דער פארבריניינגען" עיין שם הurret

ליל א' דחג הפסח: אחרי מעריב נתן אד"ש מצה לכל אלו שעדיין לא קיבלו, השורה היתה מאד קצרה ונסתירימה לאחרי חצי שעה, ואח"ז הילך אד"ש כמנגגו ה'ק' להסדר של הבוחרים בהאולם 'ופרצת' ועבר בחדר אוכל ובמטבח ובירכם, ולאח"ז ביקר אד"ש אצל הסדרים של 'הדר התורה' ו'מכון חנה' ואצל עולי רוסיה, ב'מכון חנה' נכנס אד"ש בהחדרים ושאל: וואו זיינען די' שפיגעלאלך? מיזאל זען אין איז יעדער צימער זאל זיין א שפיגל". בחדר א' ראה איך שבוחורה א' מנקה הספרים שלה והניחה פתק שכתו בעליו "כשר לפסח", ועל זה אמר אד"ש כשר לפסח", הברכה שלו הי' כמו בשנה שעברה שהי' לכ"א סדר משל עצמה. אצל הרוסישער דבר אד"ש ברוסית ואמר להם "מזאגט איז אין אמריקא איז גוט, מ'זאל וויסן אבער איז אין ארץ ישראל בשעת משיח וועט קומען, וועט זיינען בעסער". כמו בכל שנה הילך ר' ג'. בץ משיקאגא עם אד"ש וכן המזכירות והרב ג'. העכט מנהל 'הדר התורה' ו'מכון חנה' בסביבות 77 שאל אותו אד"ש בנוגע לה"ק אפאטע" שלבש "וואו איז דער משיע?!"

יום ד' ג' דוחהמ"פ: יו"ט בכלל הי' שקט מאד, התפלות בכל יום ג' פעמים עם כ"ק אד"ש, חוה"מ ג"כ התפלל אד"ש מיט א מנין ג' פעמים בכל יום, ולבש קאפאטע שלו של משי, הלילה נודע ע"י המזכירות שהרבבי ביש שбарץ ישראל ישתתפו יותר יהודים בסעודת משיח ושידפיסו את זה בכל העיתונים איפה ובאיזה שעה ב כדי שאנשים יוכלו להגיע, וכਮובן שהי' "טומעל" מאד גדול ובפרט באח"ק והפרטים אינם ידועים לנו עד עתה. שמעתי בעבר בי"ט בשעת חלוקת המצוות ע"י אד"ש שאל הר"ר ישראל זוכמן עבר בנו שלום (אחד מהשלוחים לירושלים עיר העתיקה) וענה לו כ"ק אד"ש "שלום איז מיינער אפרויווארטר שליח, ער דארף ניט אנקומען צו קיינער ממוצע איך האב עם שווין גליק געשיקט". כשהרב גוטnick שיחי מאוסטרליה לקח מצה אמר אד"ש "בשעת דו וועסט זאגן קרבן פסח זאלט מיר האבן אין זיינען, אונ גרייטען זיך לשנה הבאה אויף מקריב זיין די קרבנות [והלא זאל איך זיין אין איער משמרת]."

יום ד' שביעי של פסח: בלילה היינו ערים ומנגנו התוועד הרב דוד רסקין בשבייל הבוחרים. מנהה הי' בשעה 4:15 אחה"צ (עם אד"ש) ומיד לאח"ז יצא אד"ש החוצה להיפרד מה משתתפים בתהלוכה לוילמסבורג ואד"ש עמד אצל ג"ע התחתון עד שיצאו כולם, ולאח"ז הוא בעצם הילך החוצה לראות את התהלוכה על איסטערן פארקווי כשהא"ש עמד הי' בגארטל ועם סידור וחזרנו בשעה 10:00 לערך ואכלנו סעודת י"ט.

יום ה' אחרון של פסח: במוסך שרנו "הוא אלוקינו" זה הפעם הראשונה בכלל הי"ט ששרנו ניגון זה. קודם הקודם השקיעה התפלנו מנהה ונטלנו ידינו ל"סעודת משיח" - לההתוועדות הגדולה של אח"פ' ירד אד"ש בשעה 6:30 ונטל את ידיו ה'ק' והתוועד עד 12:45, ולאח"ז הי' כוס של ברכה נמשך עד 2:30. ולבסוף הילך אד"ש הביתה.

השיעור הראשונים היו לתלמידי התמימים וכן לאלו שפעם למדו בתומכי תמיימים, השיחות מיסודות על התוועדיות של כ"ק אדמורי (הרשב"ב) נ"ע משנות תרס"ו לפניה שבעים שנה. [הurret המו"ל, השיחות "ל מוגה ולאח"ז נדפס בלק"ש חלק י"ד עמ' 324-314, והיעד הרה"ת המשפייע ר' י.ש. שי' קלין שהתמים "האבן ממש געלעבט מיט דער פארברינגען" עיין שם הurret

המר"ל]. בסוף התוועדות ציווה אד"ש לנגן ניגון מאדה"ז היידוע והבבא הג' ג' פעמים, ניע שזריזי, האפ קאוזאק, הושיעה את עמק, ניעט ניעט, אחרי כוס של ברכה טרם צאתו התחליל לנגן "כי בשמחה".

יום ו' עש"ק כ"ג ניסן: בשעה 3acha"צ התחליל היחידות בשבייל החתנים שייש להם חתונה מיד אחרי שבאותות וכן להאורחים שנוסעים לאחר השבת.

ש"פ אחרי מבה"ח אייר כ"ד ניסן: תהילים ותפילה בכל שבת מברכים, התוועדות התחלילה בשעה 1:30 וונמשכה עד השעה 30:5 ואח"כ מנוחה וסעודה שבת.

ה'תשל"ח

יום ד' ניסן: לפני תפילת מנוחה הלק כ"ק אד"ש (עם הסידור) להספר' שם היו מונחים המוצאות של כ"ק אד"ש שלוח לאח"ק.

כשנכנס כ"ק אד"ש להחדר שם היו מונחים המוצאות, לך מכל סל מצות חתיכות מזכה להפרשת חלה. (וכןלקח שני סלים (של שני פונט) על הצד בשבייל איזה עניין אחר). אח"כ פנה אל ר' זר. שי' ר' י.ל. שי' ור' מ.מ.ג. שי' ואמר: איך מכך אייך פאר שלוחים אויף איבערגעבן די מזכה בארץ הקודש, און דער סדר החלוקה זאל זיין ווי פאר א' יארן, ע"י הוועד הרוחני של כפ"ח, און ס'יאל זיין א' כשר' און א פריליכען פסח.

אח"כ אמר לר' זר. שי': מסתמא האט אייר באקומען די תשובה אויף אייער צעתל (הזמןה לחנותה בהיכנס"ס בית מנחם" בכרח חב"ד). והוסיף: מסתמא וועלן דאך צוקומען ניעח תחומים במילא וועט מען געבן נאך Dolarein פאר זיין, די איבעריקע Dolarein וואס וועט איבער בליליבן זאל מען נוצן אויף גוטע זאכן.

אח"כ אמר: בניין נגאלו ובנין עתידין להגאל און עס זאל זיין ניסן שנת תשל"ח בקרוב ממש ובעגלא דידן.

אח"כ שאל מתי נסעים לאח"ק ובאים נסעים ביחד, וענו, ואמר כ"ק אד"ש: עס זאל זיין בשעה טוביה ומוצלחת.

ר' מ.מ.ג. שי' אמר לכ"ק אד"ש מיר זאלן זיין צוואמען מיט דעם רבין איבער א' יאר פסח אין ארץ ישראל. וענה כ"ק אד"ש: ועינינו תחזינה בשובך לציוון ... ר' זר. שי' אמר לכ"ק אד"ש: דער רבינו זאל זיין געזונט. וענה כ"ק אד"ש: גם אתם.

נתן להם כתור תורה בשבייל ספר תורה של "בית מנחם" ואמר להם: דאס איז א כתור תורה. עס זאל זיין א כתור תורה פאר אלע אידן.

כשסיים אמר: לאמיר גיין דאוונען מנוחה ...

אחרי תפילת מנוחה עמד ר' זר. ע"י געה"ת, וברך אותו אד"ש בנסיעה טובה וחגאה"פ כשר ושם, ואמר לו: ווארט צו א ווילע. נכנס לחדרו ואח"כ יצא לגעה"ת ונתן להנ"ל חבילת דולרים, ואמר: זה לאלו שיחתמו א"ע להבא, ושיתנו אותם לרובנים עבור חלקם, ושגם הוא יהי' ביןיהם היה והוא הביא את החתימות והוא השליך המביא את הדולרים, ובאים יש עוד גבים שגם הם יצטרפו אליו שיתנו לכל אחד שחחתם שטר של دولار. און די וואס האבן ניט געחתמעט זאל דער איבערשטער זיין געבן מידו המלאה

הפתוחה הקדושה והרחבה. וכן אמר לו אד"ש שיכתוב דר"ח מחייבת חנוכת הבית.

ליל א' דחג הפסח: לאחרי תפילה מעריב שאל את הר' י. ב.ק. באם ה"סדרים" מוכנים כבר? וענה בחיווב. הlk בתחלה ל'הדר התורה', ביקר בכל המקומות ובכל חדרי הבישול, הביט על הקערות של הת', אצל א' לא הייתה הקערה מסודרת כראוי, ורמז לו אד"ש שישדר את הקערה לפי הסדר הנכון, ואח"כ ברך אותן.

אח"כ הlk לעירication הסדר של ישבת תו"ת (במטבח החדש). בדרכו ע"י בניו "ופרצת" אמר להר' י.ב. בחויק "הם סגרו את הדלת ועתה אנו יכולים כבר לлечת למקום חדש". (גם אמר: מהאט מיר פארשפארט איך זאל ניט דארפן גיין שטיגן). כשהגיעו לפתח הבניין ראה ה"קארפעט" (השטייח) מונח בחוץ ואמר (בחיווק): מיזויל מיר אפטאן. נכנס לחדר האוכל, וביקר בכל החדרים ובכל המקומות, ואמר כמ"פ לחברי הנהלה שליוו אותו "זהה בהרחה", אמר להגב' מוסי' (המבשלת ביום הפסח עבור הבוחרים) א גוט שבת א גוט יו"ט. נו, איר געפינט זיך אין א ניעיר היים! ויתר בהרחה. שנכנס שוב לחדר האוכל וחיך להרשות' ג' ואמר לו שהזו בהרחה און פון דער רחבות זאל מען קומען צו א גרעסטע רחבות. להר' ק אמר: איך האפ או די קיך אייז (מסתמא) נאכנייט בשלימות, אח"כ ברך אד"ש את הת'.

כשיצא מהמטבח ראה את הד"ר ר. ושאלו אד"ש איפה הוא עורך את הסדר, ענה הנ"ל שאצל ר' י. ב.ק. ואצל הר' י.ל.ג., אמר לו אד"ש שלא ישאר היום עם שמוונה קושיות.

אח"כ הlk למוסד של "פרי" שם ערכו את הסדר עבור משפחות יוצאי רוסיה, בהכנסו נפגש עם כתב א' מר גואמר לו אד"ש: מסתמא וועט איר פארשייבן וואס דיא טוט זיך, אין ליכטיגע אותיות. אח"כ עבר בחדרי הבישול והביט על הקערות כשהוא מאחל לכלום "א גוט יומ טוב" אח"כ ברכם ברוסית (תוכן הדברים): היהות ובקביעות דשנה זו חג הפסח חל להיות בשבת, ובשבת כל העניים מוכנים כבר מבعد מועד, (וענינו עונג), שייהיו כל העניים באופן של עונג). ולשנה הבאה תהיו עם יlidיכם ונכדיכם בירושלים, ובנתים שתהיה' שנה של בריאות ופרנסה והתיישבות בשלימות ובטוב וכו', חג הפסח כשר ושמח. את הר' א.פ. ברך כי אד"ש שיצליה ושיליך אותם בקרוב לאה"ק.

לפני צאתו אמר הכתב הנ"ל לאד"ש שפניו מאירות, אמר אד"ש שהאור דכאן יגיע עד למוסקבה, ואמר הנ"ל לאד"ש שהכל תלוי בו (באד"ש), אמר לו אד"ש שיש לו - לכתב - את כל האמצעים זהה גיע, אמר הנ"ל שוב זהה תלוי באד"ש, ענה לו אד"ש הכל מטילים על כתפי!

בדרך ל"מכון חנה" ברך משפחה שעמדו ע"י ביום החדש בברכת "משנה מקום משנה מזל לטובה ולברכה".

שכננס ל"מכון חנה" עבר בכל חדרי הבישול ואף בבית אם המכון הגב' ג. ואמר שרצה לראות את התערוכה שהר' י.ג. הציג, אח"כ ברכן.

כשפגש את הר' מ.פ. (העורך עמהן את הסדר) אמר שיתירך להן כל הקושים בתבונה שערברה. לפני שיצא שאל איפה הנורות ש"ק? ואמרה הגב' ג. שכאן מדליקות אלו שבפנימי' והנותרות מדליקות במקום מגורייהן.

בת י"ק

"אשרי חלכם וגדול זכותם פון די בעלי צדקה"

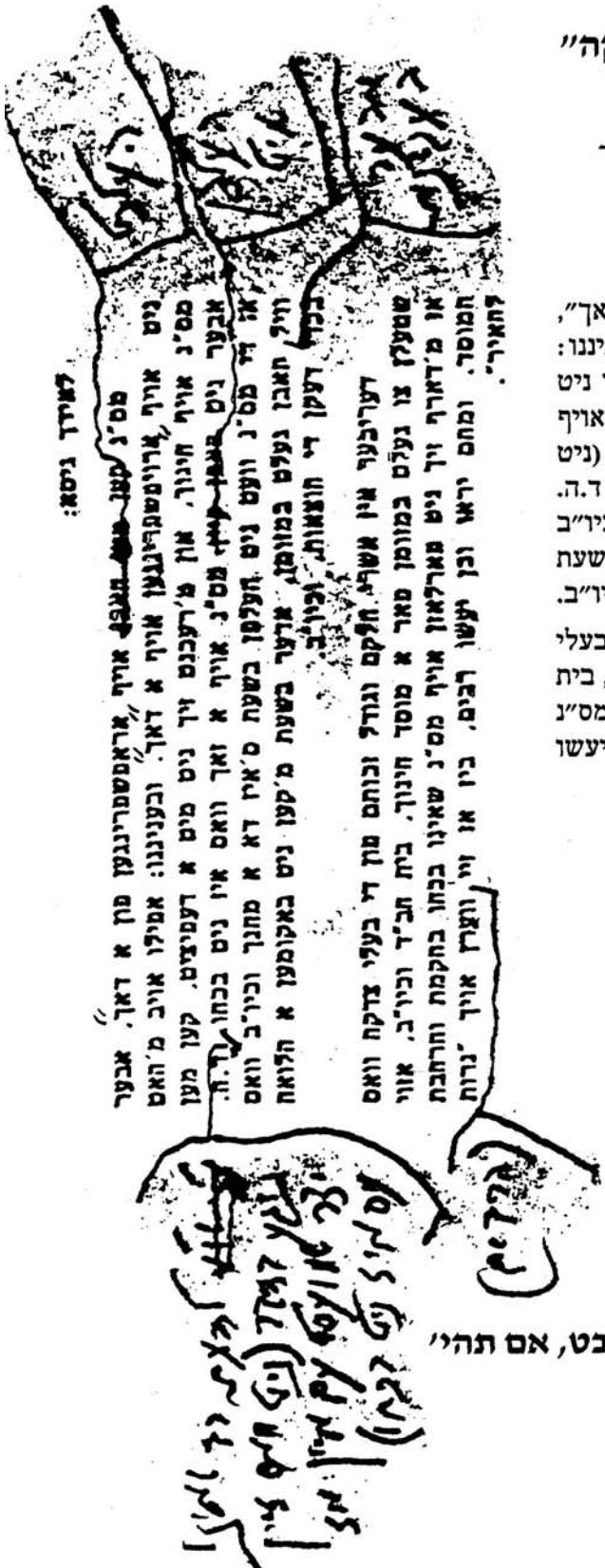
הגהות על שיחת ש"פ וירא, תשמ"ז
(המילים המודגשות הם הגהות של כ"ק אדמו"ר
בכתיבי"ק)

לאידך גיסא:

מס"נ העלפט אויף "אראפשפרינגען פון א דאך".
אבל ניט אויף "ארויפשפרינגען אויף א דאך". ובענינו:
afilu אויב מיהאט מס"נ אויף חינוך, און מידעכנט זיך ניט
מייט א דעפייצט, קען מען אבל ניט העלפן מיט מס"נ אויף
א זיך וואס איז ניט בכחו לדעת רב שאינו נוגע בדבר (ניט
וואס זיין יציר שמעוועט עם איין אועס איז ניט בכחו). ד.ה.
או די מס"נ ווועט ניט העלפן בשעת סיאין דא א מהנץ וכיו"ב
וואס וויל אבל בעקשנות האבן געלט במוזומן, אדרער בשעת
מקען ניט באקומען א הלואה בכדי דעKEN די הוצאות, וכיו"ב.
דריבער איז אשרי חלכם וגדול זכותם פון די בעלי
צדקה וואס שטעלן צו געלט במוזומן פאר א מוסד חינוך, בית
חב"ד וכיו"ב, אויז או מידארכ זיך ניט פארלאאן אויף מס"נ
שאיינו בכחו בהקמת והרחבת המוסד. ומהם יראו וכן יעשו
רבים, בייז או זיין (הרבים) וווען אויך "נרות להאר".

נ"ב: בכח צומר בריאוחו כדבעי, וע"פ מה
שנזכרנו בהיו"ח כאן, זונא להודיעני
גם עד"ז ובלוי מסוא פניהם. ליבע
קאניגט כהן זיין 227, נס. יה, גראנץ
דוח תי, נס. יה.

**כ"ק אדמו"ר הוסיף בכ"ק: רצינו להיות כאן ביו"ד שבט, אם תהיה
בהתכמת זוג' תי', נכון הוא.**

צדה לדרכך - חודש ניסן ה'תשנ"ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מונדל שניאורסאהן
ליובאואריטש

77 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, אדר"ח אייר תשכ"ג
ברוקליין

הابرך

שלום וברכה!

במענה למכתבו מיום השלישי שהוכפל בו כי טוב,

לפלא גדול שאין מזכיר דבר מפעולותיו בהפצת היהדות
ובזה כמובן ופסות ומכרא-בעניין הפצת המיענות דא"ח, והרי בبين-^{ה'תשנ"ט}
זה לימוד הוא, אשר אף שע"פ דין אין גפק"ם וגם אז מצוח מלמוד חורה
בחקפה, הרי מכמתקסיבות הבפועל הוא לא בן, ובמילא זמן פניו יותר
לפעולות האמורות, והובתו הבה לטהר, רידוע דיקון רבנו הזקן, לטהר
גם אחרים, מסייעין אותו.

בודאי שומר גם עתה שיטת השיעורים דחומרת תהלים
וותניא הידועים, גוסף על שיעוריו לימוס בהחפדה וסקידה, הן גבלה
דטורה והן בפנימיות הגורה שבדורנו נחלתה בתורת החסידות, בכל
יום ובהנספה ביום השבת אשר קדש הוא לה".

ברכה לבשו"ט בכל האמור

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א
[initials]
מצחיר

"Express Special Delivery" בבי"ק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מניחט פננדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איטטערן פאָרקוויי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
5th of Menachem Av, 5725
Brooklyn, N. Y.

Greeting and Blessing:

I am in receipt of your recent letter, in which you write about two customs in the Shul which differ from Lubavitcher customs, namely (1) The reciting of Akdomos, and (2) The reading of the Torah on the night of Simchas Torah.

With regard to the first, namely Akdomos, there is a great deal of time until Shavuos, and it gives ample opportunity to arrange the matter in a nice and quiet way, to conform to the Lubavitcher custom. At the same time, the problem is not so complicated, inasmuch as even where Akdomos is recited, it does not involve a Brocho, nor a Hefsek.

On the other hand, in the matter of the reading of the Torah on Simchas Torah, this is more complicated, inasmuch as it is done with a Brocho, and involves the taking out of a Sefer Torah, etc. In this case, therefore, it would be especially commendable to conform to the Lubavitcher custom which has been observed for many generations, namely that there is no Krias HaTorah on the night of Simchas Torah. At any rate, it is necessary to bear in mind that the ways of the Torah are ways of pleasantness and of peace, and therefore it is necessary to avoid any kind of Machlokes, and certainly you should keep clear from "personal" involvement.

During these days, we all hope and pray for the time when these days will be transformed into days of gladness and rejoicing.

With blessing *M. Schneerson*

איך משנים מנהגי בית הכנסת למנהגי חב"ד

צ'ד'ה ל'וד'ך - חודש ייסן ה'תשי"ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מִנְחָה מַעֲנָדָל שְׁנֵיאָוֶרֶסָהָן
לַיּוֹבָאוּוּיטֶשׁ

770 אִיסְטוּרָן פֿאַרְקָוִיִּי
בּוֹקְלִין, נ. י.

By the Grace of G-d
12th of Sivan, 5717
Brooklyn, N. Y.

Greeting and Blessing:

I received your letter of May 30th, and I was pleased to read in it that you so quickly saw the fulfilment of G-d's promise, "Test me now herewith, saith our G-d...if I will not open for you the windows of heaven, and pour you out a blessing more than enough." (Malachi 3:10). Thus, your pledge of 500£ for Kfar Chabad, has been returned to you many fold. It is a pity that you did not pledge more, so that the benefit would have been so much greater. I trust, however, that this will be a lesson for the future, to remember how trust in G-d is well rewarded.

With reference to what you write about your worries that after a period of five years there will not be any business, you probably are aware that there are many merchants who know of the saying of the Sages, "He who increases his worldly possessions, increases worry," nevertheless they are trying to increase their worldly goods, taking a chance at increasing thereby their "headaches". I assume that you are no exception. I mention this so that you will not take it too much to heart the "headaches" of business, since they are the effect of "increasing wealth." As long as you will keep the channels and vessels open to receive G-d's blessings; these channels and vessels being all matters connected with the Torah and Mitzvoth, G-d will surely send you His blessings.

Having recently celebrated the Festival of Shovuoth, the time of our receiving the Torah, it is well to recall that that great event is likened to a marriage, in which G-d takes the part of the Groom, and Israel of the Bride, and the wedding ring which the Bridegroom gives to the Bride, represents the Divine Blessings which G-d gives to Israel in all their material needs. In other words, Jews should always remember that they are betrothed to G-d, and owe Him undivided loyalty and devotion in return for which G-d takes care of all their needs, materially and spiritually.

With blessing in all the above
M. Schneerson

"חַבֵּל שְׁלֹו תְּרֵם יוֹתֵר ..."

צ'ד'ה ל'ז'ך - חודש ניסן ה'תשנ"ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N.Y.

HY 000000 3-8888

מנחם מנדל שניאורסאהן
ליובאנוויטש

770 איסטסאונ פארקווי
ברוקלין, נ.י.

B.H. 13th of Nissan, 5723
Brooklyn, N.Y.

Blessing and Greeting:

Thank you very much for your letter of the 5th of Nissan with the enclosure. I read with much interest and gratification about your fruitful activities with the children, and may G-d bless you with continued and growing success in this sacred work.

At this time, on the eve of Pesach, I want to emphasize the particular bearing which this ~~this~~ great festival has on your activity with the children. For, as you know, the Pesach begins with the Seder to which we gather all categories of children, from the Wise Son to the One Who Knows Not What To Ask, so that eventually all of them will be elevated to the category of the Wise Son, and then we can prayerfully conclude the Seder with "Next Year in Jerusalem," through Moshiach Tzidkeinu.

Wishing you and all the children under your care a kosher, happy and inspiring Pesach, with an overflow of joy and inspiration into every day of the year,

With blessing *M. Schneerson*

התכליות של ה"סדר" הוא עלות כל הבנים להיות כמו ה"חכם"

צ'ד'ה ל'זרכ' - חודש ניסן ה'זשנ'ט

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מכתב מונדליוני אורטאה
ליובאויטש

770 איסטערן פארקוווי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of God
21st of Teveth, 5721
Brooklyn, N. Y.

Greeting and Blessing:

I have your two recent letters.

Needless to say, my reference to the matter of Tzedoko was not for the purpose of requesting an accounting, but only to express my concern, since so much depends on it. Moreover, our Sages of blessed memory have already told us that "It is good to activate the active," which means that it is useful also to encourage those who are already active.

I was gratified to read about your preparations for the Banquet of Lubavitch House (all the more since its financial position has been getting more stringent, coupled with the need for increasing the activities of spreading the Torah). May G-d grant that the preparations and the Banquet be with much success, and in a greater degree than anticipated.

Looking forward to hearing good news from you, both in regard to your personal affairs, as well as to Klal,

With blessing,

M. Schneerson

P.S. With reference to recording an address for the Banquet, it is not the custom to do so. This is also understandable from the point of view of Chassidus, which demands spontaneous reaction and inward inspiration, which the occasion itself should call forth, etc. Obviously, words spoken in the presence of a large congregation of Jews (and the Shekhina rests on every congregation of ten Jews) have a special significance, which cannot be "obtained" by a recording. You will surely understand.

*when speaking
in front of*

כ"ק אדמור' הוסיף בכ"ק : סעירותא דשמייא
... "obtained" when speaking in front of a record ...